

कञ्जः 1 The hair. -2 N. of Brahmā. -**जम्** 1 A lotus; कञ्जकिञ्जल्कसंनिभः Rām. 3. 42. 17; दाध्मायमानः करकञ्ज-संपुटे Bhāg. 1. 11. 2. -2 Ambrosia, nectar; cf. कञ्जः कशविरिञ्चयोः । पीयूषपद्मयोः कंलीबम्... । Nm. -**Comp.** -**ञः** N. of Brahmā. -**नामः** N. of Viṣṇu; व्यज्येदे स्वेन रूपेण कञ्जनाभास्तिरोदधे Bhāg. 3. 9. 44.

कञ्जकः, -**की** A kind of bird, Gracula Religiosa.

कञ्जनः 1 The god of love. -2 A kind of bird (the bird of Kandarpa).

कञ्जरः, **कञ्जारः** 1 The sun. -2 An elephant. -3 The belly. -4 An epithet of Brahmā. -5 A peacock. -6 A hermit.

कञ्जलः A kind of bird.

कञ्जिका The plant Siphonanthus Indica (ब्राह्मणयष्टिका).

कञ्जिनी A Courtesan.

कट्, **कण्ट** 1 P. (कटति or कण्टति) To go.

कट् 1 P. (कटति, अकटीत्, कटितुम्) 1 To rain. -2 To surround. -3 To encompass, cover or screen.

कटः 1 A straw mat; Ms. 2. 204. -2 The hip; Mb. 13. 53. 42. -3 Hip and loins; the hollow above the hips. -4 The temples of an elephant; कण्डूयमानेन कटं कदाचित् R. 2. 37, 3. 37, 4. 47. -5 A particular throw of the dice in hazard; नर्दितदर्शितमार्गः कटेन विनिपातितो यामि Mk. 2. 8. -6 A kind of grass; दग्धव्यौ वा कटाग्निना Ms. 8. 377. -7 Excess (as in उक्त). -8 A corpse; कट-धूमस्य सौरभ्यमवप्राय ब्रजौकसः Bhāg. 10. 6. 41. -9 A hearse, bier. -10 An arrow. -11 A custom. -12 A cemetery, burial ground. -13 A time or season. -14 The plant Saccharum Sara (शर). -15 An annual plant. -16 Grass (in general). -17 A thin piece of wood, plank. -18 See कटाक्षः; घ्नन्तीवैक्षत्कटाक्षैः Bhāg. 10. 32. 6. -**टी** Long pepper. -**टम्** Dust of flowers. -**Comp.** -**अक्षः** a glance, a side-long look, leer; गर्दं निखात इव मे हृदये कटाक्षः Mā. 1. 29; also 25, 28; Me. 37. °मुष्ट a. caught by a glance. °विशिखः an arrow-like look of love. -**अग्निः** a fire kept up with dry grass or straw; the straw placed round a criminal to be burnt. दग्धव्यौ वा कटाग्निना Ms. 8. 377; Y. 2. 282. -**अन्तः** the extremity of the temples; आताम्राभा रोषभाजः कटान्तात् Śi. 18. 42. -**उदकम्** 1 water for a funeral libation; कृत्वा कटोदकादीनि भ्रातुःपुत्रानसान्त्वयत् Bhāg. 7. 2. 17. -2 rut, ichor (issuing from an elephant's temples). -**कारः** a mixed tribe (of low social position); (शूद्रायां वैश्यतश्चौर्यात् कटकार इति स्मृतः Uśanas). -**कुटिः** m. A straw hut; स्वलंकृताः कटकुकुटिकम्बलम्बराद्युपस्करा ययुरधियुज्य सर्वतः Bhāg. 10. 71. 16. -**कृत्** m. A plaiter of straw mats; ददार करजैर्वैक्षस्यैरकां कटकृथया Bhāg. 1. 3. 18. -**कोलः** a spitting-pot. -**खादक** a. eating much, voracious. (-कः) 1 a jackal. -2 a crow. -3 a glass vessel, a tumbler or bowl. -**घोषः** a hamlet inhabited by herdsmen. -**पूतनः**, -**ना** a kind of departed spirits; अमेध्यकुणपाशी च क्षत्रियः

कटपूतनः Ms. 12. 71; उत्तालाः कटपूतनाप्रभृतयः सांराविणं कुर्वते Mā. 5. 11. (पूतन v. l.); also 23. -**पूर्णः** Designation of an elephant in the first stage of must; Mātanga. L. -**प्रभेदः** opening of the temples, appearance of rut; बभूव तेनातितरां सुदुःसहः कटप्रभेदेन करीव पार्थिवः R. 3. 37. -**भू** a. acting by will. (-भूः) 1 Śiva. -2 an imp or goblin. -3 one who gambles or plays with dice. -4 a worm. -5 a kind of demi-god, (of the class of Vidyādhara). -**प्रोथः**, -**थम्** the buttocks. -**भङ्गः** 1 gleaned corn with the hands. -2 any royal calamity or misfortune. -3 To break through a close rank of the army; 'कटभङ्गस्तु सस्यानां हस्तच्छेदे वृषात्यये' इति मेदिनी. -**भीः** N. of several plants ज्योतिष्मती, अपराजिता &c. -**भू** f. The cheek of an elephant; कण्डूयतः कटभुवं करिणो मदेन Śi. 5. 46. -**मालिनी** wine or any vinous liquor. -**व्रणः** N. of Bhīmasena. -**शर्करा** 1 a fragment of a mat broken off or of straw. -2 N. of a plant, (गाङ्गेष्टी). -**स्थलम्** 1 the hips and loins. -2 an elephant's temples. -**स्थालम्** A corpse.

कटम्बर N. of the कटभी tree. -**रा** 1 N. of several plants:— 1. नागबला; 2. प्रसारिणी; 3. रोहिणी; 4. हस्तिनी; 5. कलम्बिका; 6. मूर्वा. -2 A female elephant.

कटकः, -**कम्** 1 A bracelet of gold; कटकाकृतिसुपमद्यु स्वस्तिकः क्रियन्ते Mbh. on I. 1. 1. आबद्धहेमकटकां रहसि स्मरामि Ch. P. 15; Śi. 16. 77; कटकान्यूर्मिकाश्चापि चित्ररत्न-चयाङ्किताः Śiva. B. 17. 44. -2 A zone or girdle. -3 A string. -4 The link of a chain. -5 A mat. -6 sea-salt. -7 The side or ridge of a mountain; प्रफुल्लक्षैः कटकैरिव स्वैः Ku. 7. 52; R. 16. 31. -8 Table-land; स्फटिककटकभूमिर्नाटयत्येष शैलः Śi. 4. 65. -9 An army, a camp; आकुल्यकारि कटकस्तुरगेण तूर्णम् Śi. 5. 59; Mu. 5. -10 A royal capital or metropolis (राजधानी). -11 A house or dwelling. -12 A circle or wheel. -13 A ring placed as an ornament upon an elephant's tusk. -14 N. of the capital of Orissa. -**Comp.** -**गृहः** A lizard.

कटकित् m. A mountain.

कटजक m. N. of a man or a class of men; लोके गोपालकमानय कटजकमानयेति यस्यैषा संज्ञा भवति स आनीयते Mbh. I. 1. 23.

कटसी A cemetery.

कटायनम् The plant Andropogon Muricatus (वीरणमूल).

कटिन् a. 1 Matted, screened. -2 Having handsome loins &c. -m. An elephant.

कटकट a. Excellent, best. -**टः** N. of Śiva.

कटकटा An onomatopoeic word supposed to represent the noise of rubbing together.

कटकटापयति Den. P. To rub together, make a creaking or grating sound.

कटकटः 1 Fire. -2 Gold. -3 N. of Ganeśa; Y. 1. 285. -4 N. of Śiva. -5 The चित्रक tree.